

Sygn. akt XXIII Ga 757/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Sobieszczański (spr.)
Sędziowie:	SO Magdalena Nałęcz SO Agnieszka Grzybczak-Stachyra
Protokolant:	sekr.sądowy Wioleta Żochowska

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w R.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt XV GC 184/16

I. zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w R. na rzecz P. K. 70 194,47 zł (siedemdziesiąt tysięcy sto dziewięćdziesiąt cztery złote, czterdzieści siedem groszy) z ustawowymi odsetkami od 15 listopada 2013 r. do dnia do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz ustala, że koszty procesu w całości obciążają pozwanego, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie,

II. zasądza od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w R. na rzecz P. K. 6 210 zł (sześć tysięcy dwieście dziesięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Magdalena Nałęcz SSO Andrzej Sobieszczański SSO Agnieszka Grzybczak-Stachyra

Sygn. akt XXIII Ga 757/17

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 2 lipca 2014 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny powód P. K. domagał się od pozwanego (...) sp. z o.o. sp. k. w R. kwoty

70 194, 47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2014 r. do dnia zapłaty, zasądzenia zwrotu kosztów sądowych oraz ewentualnie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zawarł z pozwanym umowę transportu urządzenia – maszyny do lodów do swojej siedziby, jednakże umowa została wykonana nieprawidłowo, bowiem maszyna uległa całkowitemu uszkodzeniu i nie nadaje się do naprawy. Powstała z tego tytułu szkodę w wysokości 84 576, 15 zł ubezpieczyciel pokrył jedynie do kwoty 14.381,68 zł. Dlatego powód domaga się zapłaty pozostałej kwoty, tj. 70 194, 47 zł.

Sprzeciwem od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany zaskarżył nakaz w całości oraz wniósł o:

1. stwierdzenie, że sprzeciw od nakazu zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 15 lipca 2014 r. został wniesiony skutecznie;
2. stwierdzenie utraty mocy nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 15 lipca 2014 r.
3. przekazanie sprawy do sądu właściwego miejscowo według właściwości ogólnej, tj. Sądu Okręgowego w Warszawie

Postanowieniem z dnia 5 września 2014 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Warszawie.

Na rozprawie w dniu 21 grudnia 2015 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził swoją niewłaściwość rzeczoną i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie.

Do zamknięcia rozprawy przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie pozwany nie odniósł się do twierdzeń powoda będących podstawą dochodzonego roszczenia, w szczególności nie zakwestionował podnoszonych przez powoda okoliczności faktycznych.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2016 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił powództwo (pkt I) oraz zasądził od powoda P. K. na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. sp. k. w R. kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

P. K. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) zlecił (...) sp. z o.o. sp. k. w R. transport maszyny do lodów (...) model (...). W trakcie transportowania ww. maszyny doszło do wypadku drogowego z udziałem pojazdu przewożącego maszynę, na skutek czego maszyna uległa uszkodzeniu.

W dniu 12 lutego 2014 r. J. G. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) przeprowadził ekspertyzę techniczną maszyny (...) model(...) i stwierdził: liczne uszkodzenia mechaniczne instalacji chłodniczej, wycieki oleju ze sprężarki chłodniczej oraz z przekładni napędu świdrów, uszkodzenia mocowań sprężarki chłodniczej oraz silników, uszkodzenia głównego korpusu obudowy, zniszczenie sterownika ciekłokrystalicznego sterującego maszyną oraz wewnętrzne uszkodzenia elementów elektrycznych. Dokonując wizualnej oceny urządzenia, J. G. (1) stwierdził, iż urządzenie nie jest sprawne i wymaga naprawy, przy czym wskazał, iż koszt usunięcia ww. uszkodzeń może przekroczyć opłacalność naprawy urządzenia.

W dniu 31 grudnia 2013 r. P. K. wystawił (...) sp. z o.o. notę obciążeniową na kwotę 84 576, 15 zł, stanowiącą deklarowaną wartość uszkodzonej maszyny (...) model (...).

Ubezpieczyciel P. K. – (...) S.A. w W. przyznał i wypłacił na rzecz P. K. kwotę 14 381, 68 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą na skutek uszkodzenia maszyny (...) model (...)

Pismem z dnia 19 grudnia 2013 r. P. K. wezwał (...) sp. z o.o. do zapłaty kwoty 71 194, 47 zł, w tym 70 194,47 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie maszyny (...) model (...) oraz 875, 03 zł tytułem należnych odsetek ustawowych.

Ponieważ termin wyznaczony na uiszczenie zaliczki na wynagrodzenie biegłego upłynął bezskutecznie, Sąd postanowił pominąć dowód z opinii biegłego sądowego na wskazane przez powoda okoliczności, stosownie do treści art. 130⁴ § 5 k.p.c. Na rozprawie w dniu 21 września 2016 r. Sąd postanowił oddalić wniosek pełnomocnika powoda o ponowne określenie terminu do złożenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego. Sąd oddalił również wniosek pełnomocnika powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań stron, uznając wniosek za spóźniony w świetle art. 207 § 6 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanego zapłaty kwoty 70 194, 47 zł tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy, stanowiącej wartość maszyny, do której uszkodzenia doszło w trakcie wykonywania przez pozwanego na rzecz powoda usługi transportu.

Ogólne zasady postępowania dowodowego, określone przepisami prawa materialnego oraz prawa procesowego w art. 6 k.c. oraz art. 3 k.p.c. i 232 k.p.c., stanowią, że obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne. Natomiast o tym, co strona powinna udowodnić w konkretnym postępowaniu decyduje przede wszystkim przedmiot sporu, przepisy prawa materialnego regulujące dany stosunek prawny oraz przepisy prawa procesowego normujące zasady postępowania dowodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 roku, sygn. akt I CSK 560/13, opubl. Lex nr 1540625). Powód powinien zatem udowodnić fakty pozytywne będące podstawą jego powództwa, zaś pozwany, o ile wykazanych przez powoda okoliczności sprawy nie przyznaje, obowiązany jest udowodnić okoliczności niweczące prawo powoda.

Sąd wskazał, iż w przedmiotowym postępowaniu zgromadzono niewielki materiał dowodowy. Powód, na którym spoczywał ciężar dowodu, ograniczył się jedynie do przedstawienia protokołu technicznego sporządzonego na jego zlecenie przez J. G. (1) i wystawioną przez siebie notę obciążeniową oraz wezwanie do zapłaty, a także zgłosił wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka. Zgłoszony przez powoda dowód z opinii biegłego nie został przeprowadzony wobec braku uiszczenia zaliczki. Pozwany natomiast wniósł o oddalenie powództwa, nie podniósł jednak żadnego zarzutu, ani nie przedstawił żadnych dowodów. Pełnomocnik pozwanego wniósł co prawda o udzielenie zgody w trybie art. 207 § 3 k.p.c. na złożenie pisma procesowego celem ustosunkowania się do zawartych w pozwie twierdzeń, ale pomimo wyrażenia takiej zgody przez Sąd na rozprawie w dniu 21 grudnia 2015 r., pełnomocnik pozwanego pisma przygotowawczego nie złożył.

W ocenie Sądu powód nie sprostował spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu. Pomiędzy stronami bezsporna była okoliczność zawarcia umowy, której przedmiotem był transport maszyny do lodów. Ze względu na brak przedłożenia przez powoda odpowiednich dowodów, Sąd nie był w stanie jednak odtworzyć pozostałych elementów łączącego strony stosunku prawnego. Brak było także możliwości ustalenia, w jakich dokładnie okolicznościach doszło do uszkodzenia maszyny, z niekwestionowanych przez pozwanego twierdzeń powoda wynikało jedynie, iż uszkodzenie maszyny nastąpiło na skutek kolizji pojazdu, którym urządzenie było przewożone. Na podstawie przedstawionego przez powoda materiału dowodowego Sąd nie był w stanie ustalić także rzeczywistej wysokości poniesionej przez powoda szkody. Wskazać należy, iż we wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwie powód wskazuje szereg dowodów, których w postępowaniu zwykłym nie złożył, w szczególności faktury VAT dokumentującej zakup uszkodzonej maszyny.

Wobec powyższego należało stwierdzić, iż powód nie wykazał przesłanek roszczenia odszkodowawczego, nie przedstawił bowiem dowodów pozwalających na ustalenie, że szkoda po stronie powoda wynika na skutek działania lub zaniechania pozwanego, jak również nie wykazał wysokości poniesionej przez siebie szkody. Zdaniem Sądu dowodu na wysokość poniesionej szkody nie może stanowić wystawiona przez powoda nota obciążeniowa, gdyż

stanowi ona jedynie formalne stwierdzenie, że powód takiej kwoty się domaga, nie wykazuje natomiast, na jakiej podstawie powód taką kwotę ustalił.

W konsekwencji, uznając roszczenie powoda za niewykazane, Sąd powództwo oddalił, o czym orzeczono w punkcie I. wyroku.

O kosztach postępowania w punkcie II. wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. Naruszenie przepisów postępowania - art. 233 § 1 kpc - poprzez przekroczenie zasady oceny materiału dowodowego z pominięciem obowiązku wszechstronnego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego i przyjęcie, iż:

- a) częściowe wpłaty dokonane przez ubezpieczyciela pozwanego nie stanowią uznania roszczenia;
- b) powód nie wykazał wysokości i zasadności roszczenia, podczas gdy zapłata części roszczenia przez ubezpieczyciela stanowiła uznanie roszczenia co do zasady, natomiast brak zgłoszenia jakichkolwiek zarzutów merytorycznych w zakresie wysokości roszczenia stanowi o uznaniu roszczenia co do wysokości;
- c) stanowisko wyrażone przez pozwanego w sprzeciwie zawiera zarzuty, podczas gdy są one jedynie stanowiskiem procesowym i nie zawierają żadnych zarzutów merytorycznych w sprawie;
- d) wobec braku złożenia pisma procesowego przez pozwanego, w którym zobowiązał się do podniesienia zarzutów oraz złożenia wniosków dowodowych, przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego było warunkiem koniecznym uwzględnienia powództwa, mimo, iż żaden element stanu faktycznego nie został przez stronę pozwaną zakwestionowany - i w efekcie nie wymagał przeprowadzania dowodu przeciwnego;

2. naruszenie przepisów postępowania - art. 505[35] kpc poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, iż pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym zgłosił zarzuty, podczas, gdy pozwany złożył jedynie oświadczenie, iż zaskarża nakaz w całości bez wskazania jakiegokolwiek zarzutu, co powinno prowadzić na dalszym etapie postępowania do utraty powoływania się na jakiegokolwiek zarzuty w dalszym toku postępowania;

3. naruszenie przepisów postępowania - art. 230 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, iż z samego stanowiska procesowego wyrażonego w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym wynika brak udowodnienia zasadności i wysokości roszczenia przez powoda, podczas gdy - za stanowiskiem Sądu I instancji pozwany nie przedstawił żadnych zarzutów i dowodów w sprawie, co więcej zaniechał złożenia pisma procesowego, o zgodę na złożenie którego w trybie art. 207§ 6 kpc zabiegał;

W związku z powyższym skarżący wniósł o:

1. zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje;

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o:

1. oddalenie apelacji w całości,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Koszt naprawy maszyny do lodów (...) model (...) uszkodzonej w czasie transportu wykonywanego przez (...) sp. z o.o. sp. k. w R. na zlecenie P. K. przewyższał jej wartość.

Dowód: okoliczność niezaprzeczona przez pozwanego, protokół techniczny (k. 64 akt), zeznania świadka J. G. (2) (k. 125 akt).

Wartość uszkodzonej w czasie transportu wykonywanego przez (...) sp. z o.o. sp. k. w R. maszyny do lodów (...) model (...) wynosiła 84 576, 15 zł.

Dowód: okoliczność niezaprzeczona przez pozwanego, nota obciążeniowa (k. 65 akt).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie wyjaśnić należy, że dopuszczalność czynienia przez sąd odwoławczy własnych ustaleń faktycznych stanowiących uzupełnienie ustaleń Sądu pierwszej instancji (a nawet wbrew tym ustaleniom) wynika wprost z treści art. 378 § 1 k.p.c. Użyte w tym przepisie sformułowanie, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę „w granicach apelacji” oznacza w szczególności, że sąd odwoławczy dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestając na materiale zebrany w pierwszej instancji (art. 381 i 382 k.p.c.) i kontroluje prawidłowość postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne (zamiast wielu por. wyrok Sąd Najwyższego z dnia 29 czerwca 2012 r., I CSK 606/11, Legalis nr 544239). Przy czym sąd drugiej instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu pierwszej instancji, uzupełnić je lub poczynić nowe, bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania.

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie sposób zgodzić się z Sądem pierwszej instancji, że powód nie wykazał zasadności i wysokości dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji przedstawił ogólne rozważania dotyczące rozkładu ciężaru dowodu uregulowanego w art. 6 k.c. i 232 k.p.c. (którym nawiasem mówiąc nie sposób odmówić słuszności) oraz uznawszy, że powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia w szczególności zaś jego wysokości, powództwo oddalił.

Dokonując ustaleń faktycznych będących podstawą wydanego w niniejszej sprawie wyroku Sąd pierwszej instancji nie dostrzegł jednak art. 230 k.p.c. i konsekwencji z regulacji tej wynikających. Zgodnie z tym przepisem gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Przepis art. 230 k.p.c. reguluje tzw. przyznanie dorozumiane, które pozwala na ustalenie istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy faktu bez konieczności prowadzenia postępowania dowodowego zmierzającego bezpośrednio do jego ustalenia. Innymi słowy potrzeba dowodzenia określonej, istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.), pojawia się **dopiero wtedy, gdy okoliczność ta zostanie zaprzeczona przez przeciwnika procesowego**. Nie ma zatem najmniejszego uzasadnienia stanowisko pozwanego zaprezentowane w odpowiedzi na apelację, że obowiązkiem powoda jest wykazanie okoliczności, z których wywodzi dochodzone roszczenie, niezależnie od tego czy zostały zaprzeczone przez przeciwnika. Takie rozumowanie jest wprost sprzeczne z zasadą kontradyktoryjności procesu cywilnego, wyrażoną między innymi w treści art. 229 i 230 k.p.c. i prowadziłoby do sytuacji, w których konieczne byłoby prowadzenie (częstokroć długiego i kosztownego) postępowania dowodowego w celu wykazania okoliczności, których stron przeciwna nie kwestionuje. Powołać w tym miejscu należy stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażone w orzeczeniu z dnia 16 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa 1229/12, zgodnie z którym „w postępowaniu cywilnym ustalenie faktów w sprawie następuje albo przez ich udowodnienie albo w oparciu o inne środki, określane jako bezdowodowe, na podstawie notoryjności (art. 228 k.p.c.), przyznania (art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c.) oraz domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.). Art. 230 k.p.c. daje możliwość uznania

przez Sąd, że wysokość roszczenia została przyznana, na podstawie faktów przytoczonych przez stronę, co do których nie wypowiedziała się strona przeciwna, ale tylko wówczas, gdy wynik całej rozprawy prowadzi do jednoznacznego wniosku, że strona przeciwna nie zamierzała zaprzeczyć tym faktom. Zastosowanie domniemania przyznania faktów uzależnione zostało przez ustawodawcę od wyników całej rozprawy” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa 1229/12, Lex nr 1315723, zob. również wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2010 r., I CSK 456/09, Lex nr 688855, z dnia 25 lutego 2010 r., I CSK 348/09, Lex nr 688851 i z dnia 25 listopada 2010 r., III CSK 36/10, Lex nr 852659).

W orzecznictwie wskazuje się również, że z uwagi na zasadę kontradiktoryjności (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.) o ostatecznym kształcie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w dużej mierze decyduje sama inicjatywa dowodowa stron. Inicjatywa ta nie jest związana wyłącznie z pozytywnym dowodzeniem przez stronę określonych faktów zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, ale również z odpowiednią reakcją jej przeciwnika procesowego, która może ograniczyć się bądź to do zaprzeczenia określonym faktom (w celu m.in. przeciwdziałania uznaniu ich za przyznane – art. 230 k.p.c.), bądź też do przeprowadzenia przeciwdowodu. Nie wymagają bowiem dowodu m.in. fakty przyznane, również fakty przyznane milcząco (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 7 kwietnia 2016 r., I ACa 1055/15, Legalis nr 1473262).

Pamiętać również należy, że zgodnie z art. 3 k.p.c. strona ma m.in. obowiązek dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą. Strona powinna zatem odnieść się do poszczególnych faktów, a jeżeli według jej wiedzy fakty te przedstawiają się odmiennie, niż to wynika z oświadczeń przeciwnika procesowego, ma obowiązek przedstawić swoją wersję dotyczącą tych faktów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 listopada 2015 r., I ACa 504/15, Legalis nr 1378411). Oczywiście jest, iż jedną z konsekwencji braku odniesienia się do twierdzeń strony przeciwnej może być uznanie przez sąd wynikających z tych twierdzeń faktów za przyznane.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, podkreślić należy, że pozwany na żadnym etapie niniejszego postępowania w najmniejszym nawet zakresie nie odniósł się do twierdzeń powoda o faktach. Oczywiście jest zatem, że pozwany wskazywanym przez powoda okolicznościom, na których ten opierał żądanie pozwu nie zaprzeczył. I tak pozwany nie zaprzeczył, że strony łączyła umowa przewozu maszyny do łodów(...) model (...), że maszyna ta uległa uszkodzeniu w trakcie transportu, że naprawa uszkodzeń przewyższałaby wartość maszyny, oraz tego że wartość maszyny wynosiła 84 576, 15 zł.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany ograniczył się do złożenia wniosków o stwierdzenie, że sprzeciw wniesiony został w terminie, o stwierdzenie utraty mocy nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz o przekazanie sprawy do właściwego sądu. Oświadczył jednocześnie, że nie przedstawia zarzutów, które pod rygorem ich utraty należy podnieść przed wdaniem się w spór, co do istoty sprawy. Ponadto, powołując się na treść art. 505³⁵ k.p.c., wskazał, że uzasadnienie sprzeciwu, zarzuty oraz dowody na ich poparcie zostaną przedstawione w uzasadnieniu sprzeciwu po przekazaniu sprawy do sądu właściwości ogólnej i doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu uzupełnionego w trybie art. 505³⁷ k.p.c. ***Deklarowane uzupełnienie sprzeciwu nie zostało jednak przez pozwanego złożone.*** Co więcej pełnomocnik pozwanego nie złożył również pisma procesowego celem ustosunkowania się do zawartych w pozwie twierdzeń, mimo iż wniósł o udzielenie zgody w trybie art. 207 § 3 k.p.c. na złożenie takiego pisma, która to zgoda została przez Sąd udzielona na rozprawie w dniu 21 grudnia 2015 r. (k. 124 - 126 akt). Stanowiska co do podnoszonych przez powoda twierdzeń o faktach pozwany nie zajął również na żadnym z kilku wyznaczonych w sprawie terminów rozpraw poprzestając na ogólnym żądaniu oddalenie powództwa, bez jakiegokolwiek uzasadnienia.

Zauważyć też należy, że pozwany nie zaprzeczył nawet podnoszonym przez powoda twierdzeniom w sposób ogólny poprzez zamieszczenie sformułowania, że przeczy wszystkim okolicznościom za wyjątkiem tych, które wyraźnie przyzna (lub podobnego). Jakkolwiek skuteczność takiego ogólnego zaprzeczenia jest w orzecznictwie słusznie kwestionowana, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 2009 r. (III CSK 341/08) zaznaczył, że „nie można odpowiadając na pozew twierdzić, jak to uczynił pozwany, że się nie zgadzając z pozwem „przeczy wszystkim faktom powołanym przez powoda, poza tymi, które wyraźnie się przyzna”. Fakty i dowody związane z konkretnymi

okolicznościami, z którymi się pozwany nie zgadza powinien on wskazać, jeśli ma to służyć obronie jego racji, powinien się on ustosunkować do twierdzeń strony powodowej, a tego w sprawie nie uczynił.” W stanowisku pozwanego próżno jednak szukać takiego ogólnego zaprzeczenia podnoszonym przez powoda twierdzeniom, co ewentualnie, biorąc pod uwagę całokształt zgromadzonego w sprawie materiału mogłoby stanowić przeszkodę w uznaniu tych twierdzeń za przyznane.

Na uwagę zasługuje również niekonsekwentne stanowisko Sądu pierwszej instancji, który przy całkowitym braku stanowiska pozwanego co do twierdzeń powoda jedne okoliczności uznał za przyznane i niekwestionowane, natomiast inne za nieudowodnione. Oczywiście a priori nie można wykluczyć sytuacji, że przy braku zaprzeczenia faktom przez pozwanego część z podnoszonych przez powoda okoliczności Sąd zasadnie uzna za przyznane, innym zaś odmówi takiego waloru. Niemniej jednak taka odmienna ocena podnoszonych przez powoda twierdzeń powinna znajdować oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym i zostać wszechstronnie wyjaśniona przez Sąd, czego w rozpoznawanej sprawie zabrakło.

Podkreślić wreszcie należy, że uznaniu podnoszonych przez powoda twierdzeń o faktach po myśli art. 230 k.p.c. nie stoi na przeszkodzie zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy. Przeciwnie materiał ten potwierdza twierdzenia powoda o:

- uszkodzeniu maszyny do lodów (...) w czasie transportu wykonywanego przez pozwanego – decyzja o przyznaniu odszkodowania (k. 66),
- nieopłacalności jej naprawy – opinia techniczna (k. 64), zeznania świadka J. G. (1) (k. 123 i nast.),
- wartości poniesionej szkody – nota obciążeniowa (k. 65).

Należy wyrazić stanowisko, że jedynie gdyby pozwany kwestionował zasadność dochodzonego roszczenia, w tym jego wysokość wskazanym byłoby przedstawienie przez powoda pełniejszego materiału dowodowego. Wtedy zaszłaby potrzeba wykazania roszczenia co do wysokości za pośrednictwem innych, dalej idących, źródłowych dowodów będących podstawą wyliczenia wysokości odszkodowania. Dowodami takimi mogłoby być choćby faktura VAT wystawiona przez sprzedawcę maszyny, czy opinia biegłego. Niemniej jednak wobec braku zaprzeczenia ze strony pozwanego oraz braku wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda nie sposób było wymagać od powoda wykazywania okoliczności, którym pozwany w żaden sposób nie zaprzeczył.

Z powyższych względów, dokonując odmiennej oceny materiału dowodowego, przy szczególnym uwzględnieniu braku zaprzeczenia przez pozwanego faktom podnoszonym przez powoda należało przyjąć, że w czasie między przyjęciem przez pozwanego do przewozu, a jej wydaniem odbiorcy uszkodzeniu uległa maszyna do lodów (...) model (...). Uszkodzenia maszyny były tego rodzaju, że jej naprawa była nieopłacalna, a jej wartość wynosiła 84 576, 15 zł.

Słusznie zatem powód domagał się od pozwanego odszkodowania z tytułu uszkodzenia przesyłki. Poszukując podstawy prawnej dochodzonego roszczenia wskazać należy, że pozwany zobowiązał się do wykonania przewozu maszyny do lodów (...) z Włoch do Polski. Łącząca powoda z pozwaną spółką umowa i konsekwencje z niej wynikające, w tym w szczególności w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej, powinny być zatem oceniane z uwzględnieniem postanowień Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1962 r., nr 49, poz. 238 ze zmianami). Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 Konwencji znajduje ona zastosowanie do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Nie ulega zaś wątpliwości, że zarówno Polska, jak i Włochy, są stronami Konwencji CMR, a tym samym „krajami umawiającymi się”, co przesądza o konieczności zastosowania w niniejszej sprawie przepisów Konwencji.

Zgodnie z art. 25 Konwencji CMR w razie uszkodzenia przesyłki przewoźnik płaci kwotę, o którą obniżyła się wartość towaru, obliczoną według wartości towaru ustalonej zgodnie z art. 23 ust. 1, 2 i 4. (ust. 1). Jeżeli cała przesyłka doznała obniżenia wartości przez uszkodzenie odszkodowanie nie może jednak przewyższać kwoty, którą należałoby zapłacić w razie zaginięcia całej przesyłki (ust. 2 a). Stosownie zaś do treści art. 23 jeżeli na podstawie postanowień niniejszej Konwencji przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru, odszkodowanie to oblicza się według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu (ust. 1). Wartość towaru określa się według ceny giełdowej lub w razie jej braku według bieżącej ceny rynkowej, a w braku jednej i drugiej – według zwykłej wartości towarów tego samego rodzaju i jakości (ust. 2).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy, biorąc pod uwagę, że pozwany nie zaprzeczył twierdzeniom powoda co do wartości uszkodzonej w trakcie przewozu maszyny do lodów oraz mając na uwadze wyniki całej rozprawy przyjął, że szkoda poniesiona przez powoda w wyniku uszkodzenia przesyłki wyniosła 84 576, 15 zł. Da zapłaty odszkodowania w tej właśnie wysokości zobowiązany był zatem pozwany na podstawie art. 23 ust. Konwencji CMR.

Pamiętać jednak należy, że przed wszczęciem postępowania powód uzyskał odszkodowanie w kwocie 14 381, 68 zł, które pokryło część szkody, do której naprawienia zobowiązany był pozwany. Odpowiedzialność pozwanego została zatem ograniczona do dochodzonej pozewem kwoty 70 194, 47 zł. Dlatego działając na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i uwzględnił powództwo w całości, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 70 194, 47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 15 listopada 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Podstawę rozstrzygnięcia w zakresie odsetek, od zasądzonej na rzecz powoda kwoty jest art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Termin zapłaty odszkodowania wskazany został w doręczonej pozwanemu nocie obciążeniowej nr 01/10/2013 z dnia 31 października 2013 r. na 14 listopada 2013 r. Pozwany pozostawał zatem w opóźnieniu od dnia następnego i od tego właśnie dnia, zgodni z żądaniem pozwu zasądzone zostały odsetki na rzecz powoda. Podkreślić również należy, że pozwany w toku procesu nie zaprzeczył również aby doręczona została mu nota obciążeniowa nr 01/10/2013, nie zakwestionował również podstaw żądania przez powoda odsetek.

Z uwagi na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830) i zmianę treści art. 481 k.c., Sąd Okręgowy doprecyzowując rozstrzygnięcie w tym zakresie rozbił zasądzone odsetki na odsetki ustawowe do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Zmiana w zakresie rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu implikuje również zmianę rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., obciążając obowiązkiem ich zwrotu pozwanego, który uległ w swoich zarzutach i obronie, na rzecz wygrywającego sprawę powoda. Jednocześnie stosownie do treści art. 108 § 1 k.p.c. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów procesu obciążających strony referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy również orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., obciążając obowiązkiem ich zwrotu pozwanego, apelacja powoda została bowiem w całości uwzględniona.

Na koszty te złożyła się opłata sądowa od apelacji w kwocie 3 510 zł i wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) w kwocie 2 700 zł, z uwzględnieniem okoliczności, iż pełnomocnik powoda prowadził sprawę przed Sądem pierwszej instancji (tj. 50% stawki). Wyjaśnić

również należy, że w postępowaniu apelacyjnym zastosowanie znajdują przepisy tego rozporządzenia w brzmieniu obowiązującym od 27 października 2016 r., apelacja wniesiona została bowiem już po tej dacie.

SSO Magdalena Nałęcz SSO Andrzej Sobieszczęński SSO Agnieszka Grzybczak - Stachyra